

102555

...deres vakkert at Christian Kampmanns avrundning blir et verdig farvel fra en stor forfatter.

Karsten Alnæs

Danske Christian Kampmanns litterære testamente er blitt et verdig farvel fra en stor forfatter. (Nordfoto)

Nedlatende og arrogant om ærlig bok

Under den fordømmende overskriften, «Hitlers edsvorne mann», omtalte Arne Skouen i Dagbladet for en tid siden Per R. Johansens bok «Frontkjemper».

Med en arroganse, som er Arne Skouens egen, og med en iøynefallende hatsk holdning til for-

DEBATT

■ ■ Thorleif Øisang, tidl. skole-sjef i Bærum, imøtegår Arne Skouens anmeldelse 21.10. av Per R. Johansens bok «Frontkjemper».

kan på ingen måte dele Arne Skouens irritasjon. I boka forteller Per Johansen om sin oppvekst i Oslo i en stor familie, med en mor som eneforsørger,

under tredveårenes arbeidsløshet. Vi hører om hans beundring og tro på Tyskland og tyskerne, og på at veien til frihet for Norge bare gikk gjennom Tyskland og NS.

■ ■ Under felttoget i Russland ble forfatteren hardt såret og svevde en tid mellom liv og død. Det ble sykehusopphold og rekonvalesenstid. Deretter videreutdannelse i Tyskland til stabstjeneste. Etter dette tilbake til Norge hvor han ble leder for Germanske SS i Trøndelag. Her røk han imidlertid uklar med sine overordnede og bad om å få komme tilbake til Tyskland hvor han igjen meldte seg til fronttjeneste. Han opplevde flukt, tilfangetagelse av de allierte, gjentatte trusler om å bli skutt, krigsfangeopphold, sult og fornedrelse.

■ ■ Så tilbake til Norge for å få dom og straff. Per R. Johansen og de øvrige frontkjemperne håpet på en rettferdig dom og en human behandling. At behandlingen i alle fall ikke var human, gir forfatteren skremmende eksempler på. Det er faktisk slik at man skammer seg over å ha deltatt i Hjemmefront og milorg-

tjeneste når man hører om de grove trakasseringer, ja faktisk ren brutalitet, som fant sted.

– Forfatterens dom lød på åtte års hardt straffearbeid pluss fradømmelse av statsborgerlige rettigheter og allmenn tillit for et tidsrom på 10 år.

■ ■ Arne Skouen misliker sterkt denne boka. Riktignok bedyrer han at han ikke er imot at den er blitt utgitt. «Neida, neida», sier han. Boka er nyttig fordi den avslører en mann som er «lurt opp i stry», og er derfor ikke noe å bry seg om eller ta høytidelig. Jeg er dypt uenig med Skouen. Jeg tror nettopp boka av denne karakter er nødvendige og viktige, hvor uenig vi enn måtte være i forfatterens syn på Tyskland og nazismen.

Boka er ærlig. Den tidligere frontkjemper legger ikke skjul på sine sympatier og antipatier. Og han legger så visst ikke fingrene imellom når han forteller om den behandling han og andre landssvikere ble gjenstand for under rettergangen og under den første tiden på Ilebu. Jeg tror det er svært bra at dette kommer frem, som en motvekt mot den hjernevask og ensidige

svart-hvitmaling som stadig preger synet på krigstid og okkupasjon i Norge. – Vårt landssvikoppgjør er så visst ikke noe å briske seg av.

■ ■ Forfatteren peker på at det er vanskelig for folk av hans kategori å komme til orde i pressen og få utgitt bøker. Arne Skouen protesterer indignert på dette. Utgivelsen av denne boka er jo nettopp et bevis på det motsatte, sier han. Ja den er vel det, og det skal Aschehougs forlag berømmes for. Men du verden for et enslig lite bevis, blant alle de tusener av manuskripter, fra dem

som stod på den andre siden, som er blitt refusert med forakt eller med allverdens ynkelige og finurlige begrunnelser. – Hvorfor? Jo fordi avisredaksjoner og forlag stadig er redd for at det å la slike synsmåter komme på trykk kan føre til tvil om «nasjonal holdning» hos dem som markedsfører dette, fra den innflytelsesrike, selvtilfredse og frihetsskjempende flokk som mener de har monopol på å nære omsorg for fedrelandet.

Thorleif Øisang

Kjære Thorleif Øisang:

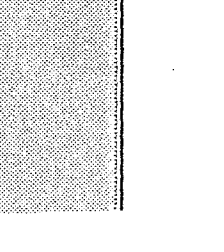
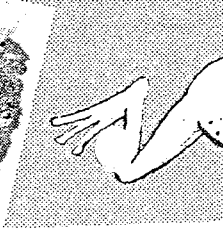
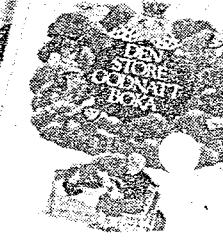
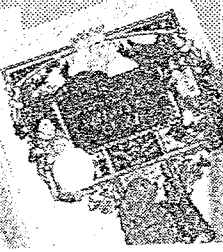
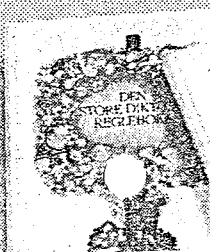
Som anmelder kan jeg ikke være forpliktet til å uttrykke sympati for en landssviker med løytnants grad i krigens verste militære skamplett, Waffen SS, bare fordi han skriver «ærlig» om svineriet han var med på. Han viser dessuten verken vett eller an-

stendighet, når han holder fast ved sitt landssvik, som han ikke beklager.

Jeg deler ikke beundringen for denne «ærligheten», og kan bare henvise til min anmeldelse av 21. oktober, som jeg står ved.

Arne Skouen

BØKENE SOM ALDRI BLIR GLEMT



Payll.
9. novbr.
1992.

...sangbar, rolig og arkaisk. Dette dansante. Det kvinnelige mot det mannlige. Det myldrende orkester der stemmene skal sprike, mot den tradisjonelt homogene skjønnklang. Enkle melodibrokker mot en voldsom komplisert rytmikk. Forløp som er en frisk, naturlig Grieg som likevel gir en kriblinger i ryggraden, nydelig frasert og avstemt med orkesteret i knapt merkbar sammensmeltninger.

Yngvild Sørbye

Per R. Johansen og Henry Rinnan

Løytnant i Waffen SS under krigen, Per R. Johansen, liker ikke at jeg plasserer ham i bande med torturisten Henry Rinnan i anmeldelsen jeg skrev av hans bok «Frontkjemper» (21. okt.). Han sier jeg farer med usannhet (3. nov.).

Men løytnanten må nok ta følgene av det ufysiske selskapet han valgte seg, da tyskerne gjorde ham til leder for Germanske SS Norge i Trøndelag i 1944 med plikt til «nært samarbeid med SD, den tyske Sicherheitsdienst», som han skriver i sin bok. Og han fortset-

ter: «SD hadde i sin tjeneste en dyktig, men usedvanlig brutal mann ved navn Rinnan». Altså gjorde Per R. Johansen og Henry Rinnan rakkertjeneste i samme fiendtlige provokatørvirksomhet i Trøndelag under krigen. At han nå - 50 år etter - finner

tida inne til å betegne sadisten Rinnans brutalitet som «usmakelig», løser ham ikke fra bandefellesskapet, selv om hans «personlige forhold til SD var avmålt og kjølig». Takke fanden for det, herr SS-løytnant!

Arne Skouen

president og visepresident i Organisasjonsrådet (LOOKIMGD) i sin

Her i hjemmelivshjemmet velte, i en disse følger en ma-

BARSK

Elleve bok i serien Barsk humør

I denne kåseri næringslivet

PÅ

Eskeland

Hølmebakk - rang. Terje Mosnes.) om bærer den i boken fra Sigurd Den Gule Sedere.

Men den lille utfordringen som ligger der, er ingenting mot den ulike mye større trygghet som hviler i mannsrollens konstans. Følgelig turer herrene Bush og Clinton fram som en repetisjon av akk, så kjente roller.

■ ■ Jo, jeg vil med særlig interesse studere sifrene fra valgundersøkelsene i USA denne gangen, for å se hvordan de to kjønn har stemt.

Kanskje valget ikke blir så spennende likevel?

«Ikke i samme bande som Rinnan»

I Dagbladet 21. oktober forsøker Arne Skouen å anmelde min bok «Frontkjemper».

Hans velkjente holdninger hindrer ham dessverre i dette. De tar overhånd, han glemmer boken og går til et voldsomt angrep på meg personlig. «Det må jeg tåle,» skriver han, «barsk som jeg er.» Jo, jeg tåler det, men når han setter på trykk direkte usannheter, må det være tillatt å reagere.

«Aktiv i samme bande som Rinnan,» skriver han, og vet samtidig at dette er usant.

Per R. Johansen

en «Manio-
styrres for-
lavis stadig

Det er kanskje il-
dette parti har s-
forklar, feid vel
egentlige saker.
gen ting tilba
hans valgkamf
skeptiske krum
mer opportu-
«Suit» Clinton
«Og Clinton

ke.
selv i republik
kleshenger ska
skjebevevæg. I
oppladning
slagord han
tetyven Clil
meboka -
ter denne
demagogi
met mer t
Aldri har
henge
kveid
er kl
le, il
Vura

Dagbl. 6.11.92.

S.d.s.7: Mytten for Dahl

Mytten for Dahl
18.09.92
Han er oppslags-
solgt 10 000
filosofens histo-
500 sider i romanform om
«Sofies verden» fra i fjor.
i Danmark. Mursteinen
toppen av bestselgerlistene
riske arv, har sendt ham på
derholdning av var histo-
de evne til å lage god un-
Nettopp hans tabulere-
Nettopp de minstes rekke-
uten har et publikum langt
men har et publikum langt
minste» i hele desember
minst i «Barnebladet» for de
Boka vil daglig
filosofisk

D. 6.11.

Dagbl. 3.11.92.

MARKUS MARKUSSON
MONITOR



Barbara Bush gjør se

omfattende versjon av